

Vasara uz visiem 100!

VALTS JAUNZEMIS,
Saldus vidusskolas 8. klases skolēns

Pērn, kā jau katru gadu, devos uz Papi, bet šogad kopā ar Oskaru Keišu un Robertu Jansonu ierados jau 2016. gada 8. jūlijā, kad sezona tikai sākas! Jau pirmajā vakarā devāmies uz Papes ezera niedrāju, kur Oskara vadībā atjaunojām tiklu joslas un uzlikām 11 tīklus. Kad bijām pie tīkliem, sapratām, ka bez garajiem gumijas zābakiem nekur netiksīm.

Katru rītu cēlāmies pirms saullēkta, lai jau ar saules uzlēkšanu būtu pie tīkliem un varētu gredzenot putnus. Kad gājām pīt putnus ārā no tīkliem, vairākumam bija sausas kājas, bet Markam Lotāram Pupiņam vairākas reizes pēc kārtas nācās piesmelt zābakus līdz augšai pilnus. Pagāja nedēļas nogale, un svētdienas vakarā palikām tikai trijātā – Roberts, Marks un es – Valts. Nedēļu vēl darbojāmies kopā un tad palikām divatā ar Marku. Bet jau tuvākajās dienās ieradās Rītavs Žīgurs un jau atkal trijātā turpinājām ķert un gredzenot putnus, ar mērķi noķert grīšļu ļauķi (šogad tas gan neizdevās).

Kādu dienu, kad gājām pārbaudīt tīklus, no niedru čupas pacēlās niedru lijas jaunais putns. Kad nācām atpakaļ, putns jau bija atgriezies un mums nācās viņu atkal netišām izbiedēt. Aizgājuši līdz bāzei, sapratām, ka varam mēģināt putnu noķert. Nākamajā reizē ejot uz tīkliem, līdzī paņēmām vienu pūču tīklu, kuru uzlikām vietā, kur bija sēdējusi lija. Pēc tīkla uzlikšanas nepagāja ne divas stundas, līdz mēs viņu noķērām! Visi bāzē bija pārsteigti! Lēnām pienāca jūlija beigas, un mēs bijām noķēruši arī daudzus jau gredzenotus putnus, piemēram, ceru ļauķi *Acrocephalus schoenoba-*

enus un ezeru ļauķus *Acrocephalus scirpaceus* ar Lietuvas gredzeniem, somzīliti *Remiz pendulinus* ar Slovēnijas gredzenu un iepriekšējos gados Latvijā gredzenotus putnus. Nākot tuvāk jūlija beigām, lēnām iekopām lielā sīkspārņu murda teritoriju, nolasījām nokritušos čiekurus, savācām zarus. 10. augustā Papē jau no paša rīta ieradās sīkspārņu pētnieki, lai kopīgiem spēkiem uzceltu murdu. Iepriekšējā vakarā jau sagatavojām visu vajadzīgo murda uzcelšanai. Kad murds bija uzcelts, vakarā tas jau tika izmēģināts darbībā. Pēc sīkspārņu pētnieku ierašanās arī bāze bija pilna cilvēku, vāciešu vien – deviņi!

Kādu vakaru mēs ar Edgaru Smislovu nolēmām doties nakšņojošo bridējputnu “medībās”. Vairākums pārējo puišu arī bija par to, un tā

Valts Jaunzemis (pa labi) kopā ar Marku Lotāru Pupiņu sajūsmā par noķerto vistu vanagu.

Foto: E. Smislovs

nu, apbruņojušies ar luksturīšiem un ķeselēm, devāmies ceļā gar jūras malu no bāzes dienvidu virzienā. Aizgājām līdz bācai un sapratām, ka nāk miegs. Tā, neko nenokēruši, devāmies atpakaļ. Edgars aizgāja gulēt, bet man miegs nenāca. Virtuvē kopā ar pārējiem apēdu “rolltonu” un izdomāju atkal iet pastaigāties gar jūru. Kas to būtu domājis, bet netālu no Papes bākas man izdevās noķert smilšu tārtiņu *Charadrius hiaticula*! Saprzdams, ka man viņu nav kur likt, turot rokās, devos atpakaļ uz bāzi. Visi bija pārsteigti! Apgredzenoju putnu un gāju vēlreiz. Šajā gājienā izdevās noķert upes tilbīti *Actitis hypoleucos* un akmeņtārtiņu *Arenaria interpres* – visnotaļ interesanta nakts! Nākamajā dienā pirmie gājieni uz tikliem jau bija izstaigāti, kad Donāts teica, ka zvirbulvanags *Accipiter nisus* aizlidoja uz murda pusi. Mēs ar Marku skrējām un sapratām, ka tas nav zvirbulvanags, bet vistu vanags *Accipiter gentilis*! Kamēr tas ar spārniem sitās pret murda griestiem, tikmēr mēs bļaudami un plaukšķinādami viņu iedzinām līdz pašam murda galam,

kur beigās arī nokērām. Murda gala kastē tajā brīdī bija ielidojis erickiņš *Phoenicurus phoenicurus*. Aiznesām putnus uz gredzenotavu un tad arī tur tos apgredzenojām. Pēkšņi gredzenotava bija cilvēku pilna. Laikam viņi dzirdēja, kā mēs bļaujam... Vakarā atkal nolēmām doties ķert nakšņojošos šņibīšus u.c. bridējputnus. Kad bijām aizgājuši līdz molam, nevienu putnu neredzējuši, nolēmām aiziet līdz kanālam. Pie kanāla redzējām, ka otrā pusē kaut kas lidinās. Ātri pārbridām kanālu un sapratām, ka tie ir lielie šņibīši *Calidris canutus*! Ejot tuvāk, redzējām ka starp šņibīšiem ir arī kaut kas lielāks. Tā bija sarkanā puskuitala *Limosa lapponica*! Bija dilemma – vai nu ķert šņibīšus, vai sarkano puskuitalu... Izdomājām ķert sarkano puskuitalu, jo tās Latvijā nemaz nav tik daudz apgredzenotas. Bridām pa zālēm tuvāk, līdz bijām ķeseles stiepiena attālumā, un tad sekoja precīzs atvēziens un puskuitala bija mūsu! Laimīgi bridām atpakaļ uz bāzi, lai citiem parādītu mūsu veikumu! Daudzi jau bija devušies gulēt, bet sikspārņu

pētnieki un daži ornitologi tomēr vēl negulēja. Visi bija priecīgi un pārsteigti! Nākamajā rītā Donāts jau no paša rīta mūs cēla augšā, bet, kad pataicām, ko esam nokēruši, viņš atļāva vēl gulēt.

Augustā niedrāju tīklos vēl tikām nokēruši lielo tilbīti *Tringa nebularia*, citroncielavu *Motacilla citreola*, mērkaziņu *Gallinago gallinago* un vairākus svitrainos ļauķus *Sylvia nisoria*. Kad lija lietus, tīklus vēram ciet. Kādu pēcpusdienu Marks sacīja, ka došoties atvērt tīklus, lai noķertu kādu zilriklīti *Luscinia svecica*. Kad tīkli bija vaļā, pēc divām stundām gājām tos pārbaudīt, un, kā par brīnumu, kā ne, – tīklos bija trīs zilriklītes! Atkal daudziem mēs sagādājām pārsteigumu ar noķertajiem putniem. Nākamajā rītā nokērām vēl divas zilriklītes. Augustā lielā skaitā migrēja arī sikspārņi, un vienu nakti uzstādījām rekordu vienā naktī noķerto sikspārņu skaitā – ap 1400 sikspārņiem! Tā nu pagāja mana vasara Papē, kur šogad pavadīju 57 dienas un apgredzenoju 1461 putnu no 71 sugas. Vasara uz visiem 100!

Foto: V. Jaunzemis

Niedru lijas jaunais putns.

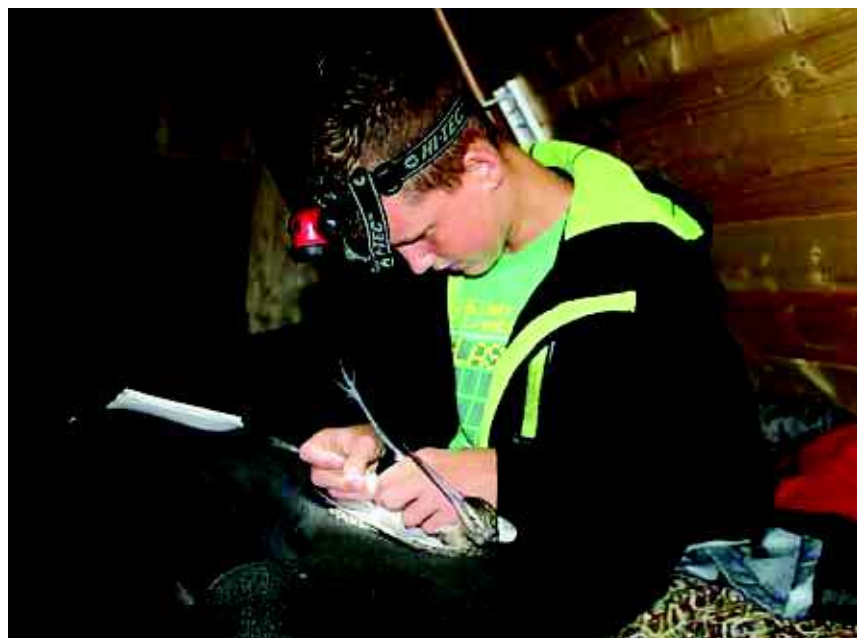

Foto: E. Smislovs

Gredzenojot jūras malā noķerto sarkano puskuitalu.

Summary

Summer 100% /Valts Jaunzemis/

I spent the summer of 2016 (from July 8) at the Pape Ornithological Station of the University of Latvia. Supervised by Oskars Keiņš and together with Roberts Jansons and other teenagers we captured and ringed birds in the reedbeds by Lake Pape and on the coast of the Baltic Sea. I ringed 1461 birds of 71 species. We also recaptured birds ringed in Latvia in previous years, as well as birds ringed in Lithuania and Slovenia. Captures of Bar-tailed Godwit *Limosa lapponica*, Common Greenshank *Tringa nebularia* and Goshawk *Accipiter gentilis* were among the most exciting moments of the summer – a 100% summer.